

UNESCO SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS HÜKÜMETLER ARASI KOMİTESİNE

Le 29 MARS 2021

Kaymakamlığımız, Bitlis ili, Ahlat ilçesinin en üst mülki amirliği olarak İlçe'ye hizmet No..... vermekteydi. Dünya Sakin Şehirler Birliği (CittaSlow) üyesi olan ilçemizin sosyo-ekonomik kalkınmasının yanında geleneksel kent dokusunun ve kimliğinin korunması bizim için son derece önem arz etmektedir.

Insanoğlu, var olduğundan günümüze kadar hayatının birçok aşamasında taş ile iç içe olmuştur. İhtiyaç alanları genişledikçe gereksinimler çeşitlenmiş, taş farklı alanlarda kullanılmaya başlanmıştır. Günümüze kadar ulaşan taştan eserler, bu işlerle uğraşan zanaatkârların el becerileri ile gelişmiş ve başlı başına bir sanat kolonun doğmasına yol açmıştır.

Van Gölü havzasında bulunan ve günümüzde Bitlis ilinin bir ilçesi olan Ahlat, bölgede "Ahlat Taşı" diye bilinen ve bölge mimarisinde önemli bir yeri olan taşıyla meşhurdur. Bu taş yüzyillardır olduğu gibi, günümüzde de hem modern mimaride hem de tarihi mimari eserlerin onarımında çokça kullanılmaktadır.

Özellikle Ahlat ilçesinde taş işçiliği yoğun bir şekilde devam etmektedir. İlçedeki mezar taşları, kumbet, türbe, han, hamam, camii, çeşme, kale, medrese, kervansaray gibi eserlerde taş işçiliğinin yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir. Ahlat, tarihte önemli eserler meydana getirmiş bir yerleşim yeri olmuştur. Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği ile yapılmış eserler bunların başında gelmektedir. Ahlat'ta UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesinde de yer alan Selçuklu Meydan Mezarlığı ve Ören Yeri, kumbetler, camiler, köprüler, tarihi evler ve kale kalıntıları bunun en önemli örneklerindendir. Bu eserler ve onu ortaya çıkarılan ustalık sadece sanatsal çıktılar değil şehir kimliğinin inşasında da önemli bir yer tutmuştur. Günümüzde de bu gelenek Ahlat'lı taş ustaları tarafından sürdürülmemektedir. Ne var ki; günümüzde bu zanaatın arzulanan seviyede sürdürüldüğünü söylemek mümkün değildir.

UNESCO, Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması (SOKÜM) Sözleşmesi'nde somut olmayan kültürel mirası; toplulukların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekânlar olarak tanımlanmıştır (Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 2003: madde 2). Taş İşleme Sanatı, ilçemizin somut olmayan kültürel mirasıdır.

Kaymakamlık olarak, 2011 yılında, UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesine unsurun sunulması ve sonraki yıllarda başta Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere ilgili paydaşlar ile geleneğin korunmasına yönelik çeşitli faaliyetler ve projeler yürütülmüştür. Ancak elde edilen kazanımlara rağmen halen unsurun tehlike altında olduğu gözlenmektedir. Günümüzde hizar makinelerinin taş işçiliğinde kullanılması taş ustalarına büyük darbe vurmıştır. Bu nedenle geleneksel Ahlat taş işçiliği ile meydana getirilmiş eser sayısı ve çeşidi gün geçtikçe azalmaktadır.

UNESCO'nun bu unsurla ilgili destegine özel önem veriyoruz. Sizden alacağımız destegin motivasyonu ile paydaşlarımızla yoğun olarak icra edeceğimiz çalışmalarımızla bu zanaatın korunacağına, yaşatılacağına ve geleneksel özünü tahrif etmeden geliştirileceğine derin bir inanç beslemekteyiz. Bu sadece bir temenniden ibaret değildir. Başta bu unsurla ilgili gerçekleştirilen dosya hazırlık toplantısı olmak üzere; miras taşıyıcıları, ilgili kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri ile birlikte aktif olarak çalışmakta ve miras taşıyıcılarımızla geleceğe dönük somut planlar yapmaktadır. 2019 yılından beri Ahlat'taki miras taşıyıcılarımızın aktif katılımlarıyla yürütülen dosya hazırlık çalışmaları kapsamında ve Çalışma Grubunun tespitleri sonrasında gerçekleştirilen 25 Şubat 2021 tarihli toplantıda Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğine yönelik tehditlerin belirlenmesi ve koruma eylem planlarının

oluşturulmasında paydaşlarımızla birlikte aktif olarak yer aldık. Ayrıca bu zanaatın korunması ve geliştirilmesine yönelik oluşturulacak olan İzleme ve Değerlendirme Kurulunun doğal üyesi olarak sorumluluğumuzun bilincindeyiz. Bu geleneğin UNESCO'ya kaydı sonrasında da yapılacak olan çalışmalarda Kültür ve Turizm Bakanlığı ile birlikte geniş bir inisiatif gösterilecektir. Bunun için insan kaynağımızın da yeterli olduğuna inanıyoruz. Bütçe imkanlarımız çerçevesinde, hazırlanan eylem planı kapsamında, amaçlara ulaşmak için icra edilecek birçok eylemlerin sorumluluğunu şimdiden üstlenmiş bulunuyoruz. Ayrıca diğer eylemlerde de ilgili kamu kurumları ve unsurun ilgili topluluğuyla işbirliği yapılacaktır.

Sonuç olarak, Ahlat şehrinin kültürel kimliğinin bir parçası olan Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğinin UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne sunulmasına rıza gösteriyoruz. Ayrıca dosyayla ilgili bir kamu kurumu olarak bu gelenekle ilgili üzerimize düşen sorumluluğun farkındayız. Bu sorumluluğu yerine getirmeye hazır olduğumuzu da beyan ediyor, ilgili aday dosyayı hassasiyetle destekliyoruz.

Saygılarımla

Fikret Dağ
Ahlat Kaymakamı

TO THE UNESCO INTERGOVERNMENTAL COMMITTEE FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

Our district governorship serves the district as the highest administrative authority of Bitlis province, Ahlat district. Besides the socio-economic development of our district, which is a member of the Citta Slow Union, it is extremely important for us to protect the traditional urban texture and identity.

Human beings have been intertwined with stone in many stages of their life, from their existence until today. As the needs expanded, the requirements diversified and the stone began to be used in different areas. The stone works that have survived until today, developed with the handicraft of the craftspeople who dealt with these works, and gave rise to the emergence of an art branch in its own right.

Located in the Van Lake basin and being a district of Bitlis province today, Ahlat is famous for its stone known as "Ahlat Taşı" in the region and has an important place in the architecture of the region. This stone is widely used today, both in contemporary architecture and in the repair of historical architectural works.

Especially in Ahlat district, traditional stonework continues intensively. It is observed that stonework is used extensively in structures such as tombstones, tomb, inn, bath, mosque, fountain, castle, madrasa, caravanserai in the district. Ahlat has been a settlement that has created important works in history. The works made with traditional Ahlat Stonework are the leading ones. Seljuk Square Cemetery and Ruins, cupolas, mosques, bridges, historical houses and castle ruins in Ahlat (The Tombstones of Ahlat the Urartian and Ottoman citadel), which are also on the UNESCO World Cultural Heritage Tentative List, are the most important examples of this. These works and the mastery that created them have an important place not only in the artistic output but also in the construction of the urban identity. Today, this tradition is continued by stone masters from Ahlat. However, today, it is not possible to say that the element is maintained at the desired level.

Intangible cultural heritage is described in the Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage "means the practices, representations, expressions, knowledge, skills – as well as the instruments, objects, artefacts and cultural spaces associated therewith – that communities, groups and, in some cases, individuals recognize as part of their cultural heritage. The Stonework Art is the intangible cultural heritage of our city. (2003 Convention article 2)

As the district governorship, in 2011, various activities and projects were carried out with the relevant stakeholders, especially the Ministry of Culture and Tourism, to submit on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, and to safeguarding the element. However, despite the achievements, it is observed that the element is still in danger. Today, the use of machines in the stonework has dealt a great blow to the master. For this reason, the number and variety of works created with traditional Ahlat stonework is decreasing day by day.

We pay special attention to UNESCO's support regarding the element. With the motivation of the support we will receive from you, we have a deep belief that this element will

be safeguarded, maintained and developed without destroying its traditional essence with our intensive work with our stakeholders. This is not just a wish. In particular, the file preparation meeting regarding this element; We work actively with the representatives of bearers and practitioners, relevant public institutions and non-governmental organization; and we make concrete safeguard plans for the future. After the determinations and reports of the Working Group, since 2019, we have been actively involved with our stakeholders in determining the threats and creating safeguarding action plans at the meeting held on February 25, 2021, within the scope of the file preparation studies carried out with the active participation of bearers in Ahlat. In addition, we are aware of our responsibility as a natural member of the Monitoring and Evaluation Board, which will be established for the safeguard and development of this element. A wide initiative will be shown together with the Ministry of Culture and Tourism in the works to be carried out after the inscription of the element on UNESCO. We believe that our human resources are sufficient for this. We have already assumed the responsibility of many actions to be within the scope of the action plan prepared within the framework of our budget possibilities. In addition, cooperation will be made with relevant public institutions and the relevant community of the element for many objectives.

As a result, we consent to the submission of Traditional Ahlat Stonework, a part of cultural identity in the Ahlat city, on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding. In addition, as a component body of the nomination file, we are aware of our responsibility regarding safeguard the element. We declare that we are ready to fulfill this responsibility and we sensitively support the nomination file with

Yours Sincerely,

(Signed)
Fikret Dağ
Ahlat District Governor

T.C.
AHLAT BELEDİYESİ
Yazı İşleri Müdürlüğü

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS HÜKÜMETLERARASI KOMİTESİNE

Bitlis iline bağlı Ahlat ilçesi Belediyesi, ilçenin seçimle gelen yerel yönetim organıdır. Bu bakımdan şehir insanını doğrudan temsil etmektedir. Şehre, şehir insanına ve şehrin değerlerine hizmet etmek temel sorumluluklarımızdır. Şehrimizin temel değerlerinden bir tanesi de Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğidir. Şehir ahalimiz tarafından asırlardır kuşaktan kuşağa yaşatılmış bir unsur olan taş işçiliği, şehir kimliğimizin ayrılmaz bir parçasıdır ve bu unsur sadece mirasın uygulayıcılarını değil tüm Ahlat halkını yakinen ilgilendirmektedir.

Belediye olarak bu somut olmayan kültürel miras unsurunun öneminin ve mevcut konumunun farkındayız. Günümüzde yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olması Ahlat halkını endişelendirmektedir. Belediye olarak yaptığımız çalışmalarda, bugüne kadar Ahlat taş işçiliği ile meydana getirilmiş eserlere zarar vermemeyi, onları korumayı ve yaşatmayı düstür edindik.

Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği, sadece geçmişte ortaya konulmuş nadide eserlerden ibaret değildir ve günümüzde de Ahlatlı taş ustaları tarafından yaşatılmaya devam etmektedir. Bu unsurun taşıyıcılarıyla birlikte çeşitli toplantı, proje ve uygulamalarda bir araya gelinmektedir. Envantere kayıt sürecinde olduğu gibi 2020 yılında yapılan envanter tespit formu güncellemesine de diğer sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve miras taşıyıcılarıyla birlikte katkı sağladık.

Belediye olarak, 2011 yılında, UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesine unsurun sunulması ve sonraki yıllarda başta Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere ilgili kurumlar ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte çeşitli faaliyet ve projeler ile unsura yönelik tehditleri bertaraf etmek için çalışmalar yürütülmüştür. Gelinen noktada kayda değer ilerlemelere rağmen halen unsurun tehlike altında olduğu gözlenmektedir.

Unsurun sürdürülebilir bir şekilde korunabilmesi için UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesine unsurun kaydının çok önemli bir adım olduğunu düşünüyoruz. Bu kapsamda, 2019 yıldan beri yürütülen aday dosya hazırlık sürecini başından bu yana destekliyoruz. Diğer bir önemli gelişme ise 25 Şubat 2021 tarihinde gerçekleştirilen Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği Dosya Hazırlık ve Yazım Toplantısıdır. Aday dosyanın hazırlanması ve koruma eylem planlarının oluşturulmasında diğer katılımcılarla birlikte aktif olarak görev aldık. Ayrıca Belediye olarak, bu unsurun korunması ve geliştirilmesi kapsamında kurulacak İzleme ve Değerlendirme Kurulunun doğal üyesi

T.C.
AHLAT BELEDİYESİ
Yazı İşleri Müdürlüğü

konumundayız. Bu üyelik bize hem sorumluluk yüklemekte hem de unsura yönelik aktif çalışmalarında yer alma imkanı sunmaktadır.

Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğinin UNESCO'ya kaydı sonrasında da yapılacak olan çalışmalarında Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Ahlat Kaymakamlığımız ile birlikte, yerel halkın temsilcisi olarak önemli bir sorumluluk üstlenilecektir. Bunun için gerekli bütçe ve insan kaynağı, imkanlarımız dahilinde tahsis edilecektir. Bunun yanında, hazırlanan eylem planı kapsamında, hedefler doğrultusunda icra edilecek bazı eylemin sorumluluğunu paylaşmaya hazırız.

Netice itibarıyla, Ahlat şehir yapısının esaslı bir parçası olan Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğinin UNESCO Acıl Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne aday gösterilmesini Ahlat halkı adına içtenlikle destekliyoruz. Öte yandan, adaylık başvuru formu kapsamında, bir kamu kurumu (component body) olarak bu unsurla ilgili üzerimize düşen sorumluluğu farkındayız. Bu sorumluluğu yerine getirmeye hazır olduğumuzu da beyan ediyoruz.

Saygılarımla.12/03/2021

Abdulalim Mümtaz ÇOBAN
Ahlat Belediye Başkanı

**REPUBLIC OF TURKEY
AHLAT MUNICIPALITY
Editor in chief**

**TO THE UNESCO INTERGOVERNMENTAL COMMITTEE FOR THE
SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE**

Ahlat Municipality of Bitlis the province is the elected local government body of the Ahlat district. In this respect, it directly represents the people of the city. Serving the city and people, and promote the values of the city are our main responsibilities. One of the main values of our city is Traditional Ahlat Stonework. Traditional Ahlat Stonework, an element that has been kept alive for centuries by the people of the Ahlat, is an integral part of our urban identity. The element closely concerns not only the practitioners but also the entire people of Ahlat.

As the municipality, we are aware of the importance and current position of this intangible cultural heritage element. The fact that it faces the danger of disappearing today worries the people of Ahlat. As a municipality During our efforts, our main principle is that not damaging the artefacts made with Ahlat Stonework, and safeguarding and keep them alive.

Traditional Ahlat Stonework is not only rare artefacts from the past; the element continues to be kept alive by masters from Ahlat today. We come together with the bearers of the element in various meetings, projects and activities. As in the inventory registration process, we contributed to the update of the inventory determination form in 2020 together with the representatives of non-governmental organizations and bearers.

As the municipality, in 2011, studies were carried out to submit the element to on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, and in the following years, together with the Ministry of Culture and Tourism, relevant institutions and non-governmental organizations, various activities and projects to eliminate the threats to the element. Despite the remarkable progress at the point reached, it is observed that the element is still in danger.

We believe that the inscription of the element on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding is a very important step for the element to be safeguard in a sustainable way. In this context, we have been supporting the nomination file preparation process, which has been carried out since 2019, from the beginning. Another important development is the Traditional Ahlat Stonework Nomination File Preparation and Writing Meeting held on February 25, 2021. We actively took part in the preparation of the nomination file and safeguarding measures together with other participants. In addition, as the Municipality, we are a natural member of the Monitoring and Evaluation Board to be established within the scope of safeguard and development of the element. This membership gives us the opportunity to both assume responsibility and take part in active efforts towards the element.

As the representative of the local people, we will take on an important responsibility for carrying out safeguarding measures, together with the Ministry of Culture and Tourism and the Ahlat District Governorship, after the Traditional Ahlat Stonework is inscribed on UNESCO. The necessary budget and human resources for this will be allocated within our possibilities. In addition, we are ready to share the responsibility of some actions to be carried out in line with the objectives within the scope of the safeguarding action plan.

As a result, we sincerely support the nomination of the Traditional Ahlat Stonework, which is an essential part of the Ahlat city structure, to the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, on behalf of the people of Ahlat. On the other hand, we, as a component body, are aware of our responsibility regarding this element within the scope of the nomination form. We also declare that we are ready to fulfill this responsibility.

Best Regards,

(Signed)
Abdülhalim Mümtaz ÇOBAN
Ahlat Mayor

T.C.
AHLAT ESNAF VE SANATKARLAR
ODASI BAŞKANLIĞI

**UNESCO SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS HÜKÜMETLERARASI
KOMİTESİNE**

Ahlat Esnaf ve Sanatkarlar Odamızın üyelerinin bir bölümünü de taş ustaları oluşturmaktadır. Oda olarak taş ustalarını temsil ve sorunlarına çözüm bulmak da sorumluluklarımız arasındadır.

Ahlat şehrinin ve Esnaf ve Sanatkarlar Odasının kimliğinin önemli bir parçasını Ahlatlı taş ustaları ve çıraklıları oluşturmaktadır. Odamız üyesi taş ustalarımız ve onların ortaya koymuş olduğu eserler geçmiş ve günümüz arasında köprü kurmaktadır. Oda olarak her platformda Ahlat taş işçiliğinin eseri olan tarihi yapılarımızın ve taş ustalarımızın çalışmalıyla gurur duyuyor ve destekliyoruz. Ancak üye sayımızdaki gelişmelerden de takip edebildiğimiz üzere, taş ustalarımızın sayısı artmamakta hatta azalmaktadır. Geleneksel usta – çırak ilişkisi de zayıflamaktadır. Bu durum, asırlardır süregelen ve kuşaktan kuşağa ahilik geleneği içinde yoğun olarak aktarılmış olan zanaatin yaşatılmasının tehlike altında olduğunu göstermektedir.

Oda olarak bu zanaatin yaşatılması ve üyemiz olan taş ustalarının sayısının ve niteliğinin artırılması için yapılan çalışmaların içinde yer aldık. Odamızda üye taş ustalarının gönüllü katılımlarıyla 2019 yılında başlayan çalışmalarda yer aldık ve envanter formunun güncellenmesine katkı sağladık. 25 Şubat 2021 tarihinde organize edilen Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği Dosya Hazırlık ve Yazım Toplantısı bizim için ayrı bir öneme sahiptir. Zira konuya ilgili tüm taraflar, sənəd ortamdan da olsa bir araya gelmiş ve zanaatin sorunları tüm tartışılmış, tehditler belirlenmiş ve koruma eylem planı son şeklini almıştır. Unsurun kaydı sonrasında İzleme ve Değerlendirme çalışmalarına da katılım sağlayacağız.

Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğinin, UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne kaydını destekliyoruz.

Saygılarımla

Mesut ŞEKER
Ahlat Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı

ADRES: ERKİZAN MAH. UZM.ÇVŞ.EREN ÖZTÜRK CAD.NO:4A AHLAT/BİTLİS
TEL: 0434 412 55 12 E MAIL : ahlateso@hotmail.com

REPUBLIC OF TURKEY

AHLAT CHAMBER OF THE TRADESPEOPLE AND CRAFTSPEOPLE

**TO THE UNESCO INTERGOVERNMENTAL COMMITTEE FOR THE SAFEGUARDING OF
THE INTANGİBLE CULTURAL HERİTAGE**

Some of the members of Ahlat Chamber of Tradespeople and Craftspeople are Ahlat Stonework's masters. As a Chamber, representing to stone masters and finding solutions to their problems are some of our responsibilities.

Stone masters and their apprentices constitute an important part of the identity of the city of Ahlat and The Ahlat Chamber of the Tradespeople and Craftspeople. Stone masters who are members of our Chamber and their works bridge the gap between the past and the present. We are proud with our historical buildings, and proud and support the works of our stone masters today. However, as we can follow from our number of members, the number of stone master does not increase, even number of them are decreasing. The traditional master-apprentice relationship is also weakening. This situation shows that the viability of the element that has been continued for centuries and transferred from generation to generation in the Ahi tradition is in danger.

As a chamber, we took part in the works carried out to keep this craftsmanship alive and to increase the number and quality of our stone masters. We contributed to the studies about preparation of nomination file that started in 2019 with the voluntary participation of our chamber stone masters and also contributed to the updating of the national inventory form. Traditional Ahlat Stonework Nomination File Preparation and Writing Meeting, organized on February 25, 2021, has a special importance for us. Since, in this meeting, all stakeholders related to the element came together, even if digital meeting, and the problems of the element were discussed in all aspects, threats were determined and the safeguarding action plan was finalized. We will also participate in the monitoring and evaluation efforts after the inscription of the element.

We support the inscription of the Traditional Ahlat Stonework on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding.

Best Regards,

(signed)

Mr. Mesut ŞEKER

**Chairman of the Ahlat Chamber of
the Tradespeople and Craftspeople**

Address: Erzican Mah. Uzman Çavuş Eren Öztürk Cad. No.4a, Ahlat/Bitlis

Tel: 0434 412 55 12 E-mail. ahlateso@hotmail.com

AHLAT DOĞA VE KÜLTÜREL MİRASI YAŞATMA DERNEĞİ

UNESCO SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS HÜKÜMETLERARASI KOMİTESİNE

Ahlat Doğal ve Kültürel Mirası Yaşatma Derneği; kültürel mirası ve doğal güzellikleri koruma ve yaşatma amacıyla 2013 yılında kurulmuş ve halen 87 üyeye sahip Ahlat'ta mukim bir sivil toplum kuruluşudur.

Ahlat şehrimizin kimliğinin ayrılmaz parçalarından biri de Ahlat taşı ile meydana getirilmiş nadide eserlerdir. Üzülerek gözlemlemekteyiz ki günümüzde Ahlat taşı ile yapılmış geleneksel Ahlat taş işçiliği eseri sayısı ve çeşidi azalmaktadır. Bunun en önemli nedenlerinden bir tanesi de taş ustalarının sayısının azalması usta – çırak ilişkisi içerisinde yeni ustaların yetişmemesidir. Dernek olarak yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan bu özel geleneğimizi yaşatmak için çeşitli proje ve faaliyetler içerisinde yer aldık. Örneğin, AB projesi olan Tarihin Görgü Tanıkları Ayağa Kalkıyor Projesi ile Selçuklu Mezarlığında restorasyon çalışmaları yapılıyor. Kadın Eli Sanattır Projesiyle Ahlat taşı işlemeciliği noktasında kadınlara eğitim verilecek. Bin 800'lü yıllarda kalma yıkılmak üzere olan yapıyı restorasyon ile Ahlat Kültür Evi haline dönüştürüldü.

Ancak bir sivil toplum kuruluşu olarak bizim gayretlerimizin yeterli olduğuna emin değiliz. UNESCO'nun desteği ve Kültür ve Turizm Bakanlığının çalışmaları ile bu zanaatin yaşatılabilceğine ve geliştirilebileceğine yürekten inanıyoruz. Bu bağlamda Ahlat'ta mukim bir sivil toplum kuruluşu olarak geleneğin sürdürülebilmesine yönelik tüm çalışmalara imkanlarımız çerçevesinde destek vermeye hazırız. Ayrıca, bu unsurla ilgili gerçekleştirilen envanter çalışmalarına, dosya hazırlık toplantısına miras taşıyıcıları, diğer ilgili sivil toplum kuruluşları ve ilgili kamu kurum temsilcileri ile birlikte iştirak ettik. Toplantı sonrasında Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğine yönelik tehditlerin belirlenmesi ve korum eylem planlarının oluşturulmasında aktif olarak yer aldık. Ayrıca bu zanaatin korunması ve geliştirilmesine yönelik oluşturulacak olan İzleme ve Değerlendirme Kurulunda miras taşıyıcısı bir STK olarak gönüllü şekilde iştirak edeceğiz. Bu geleneğin UNESCO listesine kaydı sonrasında da yapılacak olan çalışmalara gönüllü olarak aktif destek vermeye devam edeceğim. Bütçe imkanlarımız çerçevesinde bazı amaçlarla ilgili eylemlerin sorumluluğunu şimdiden üstlenmiş bulunuyoruz. Ayrıca bazı eylemlerde de ilgili kamu kurumları ile işbirliği yapacağız. İnsan kaynağı olarak, kültür evimizi projelerde bedelsiz tahsis etmek suretiyle aynı olarak imkanlarımız ölçüsünde eylem planında üstümüze düşen sorumlulukları yerine getireceğiz.

Sonuç olarak, Ahlat şehrinin kültürel kimliğinin bir parçası olan Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğinin UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne ulusal dosya olarak sunulmasına rıza gösteriyor ve yürekten destekliyoruz. Saygılarımla

Samet ADIYAMAN
Ahlat Doğal ve Kültürel Mirası Yaşatma Derneği Başkanı

AHLAT DOĞA VE KÜLTÜREL
MİRASI YAŞATMA DERNEĞİ
Kütük No:13-005-099
Ahlat Vergi Dairesi No:1770363919
Erkızan Mah.Kocalar Sokak Dışkar
Nömr: 1301 AT/İB/İS

AHLAT NATURE AND SUSTAINING CULTURAL HERITAGE ASSOCIATION

TO UNESCO INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE INTERGOVERNMENTAL COMMITTEE

Ahlat Nature and Sustaining Cultural Heritage Association; is established for safeguarding and sustaining the cultural heritage and natural beauty in 2013. The association is an NGO located in Ahlat and has 87 members for the time being.

The precious artefacts and structures created by using traditional Ahlat stonework are one of the inseparable parts of the Ahlat city identity. We regret to observe that, today the number and variety of traditional Ahlat Stonework is decreasing. One of the most important reasons for this decrease is the reduction in the number of masters of Ahlat stonework and the lack of training for new masters in the master-apprentice relationship. As the association, we take part in several projects and activities in order to sustain the element that is under the risk of disappearing. For instance, there is a European Union supported restoration project “The Witnesses of The History are Revitaliating” about safeguarding the artefacts in the historical Seljuki cemetery. Non-formal education will be organized on Ahlat stone carving for the women by the project “The Hand of a Woman is Art”. An old building dating to the 19th century was restored and now is used as Ahlat Culture House.

However, we, as an NGO, are not sure that only our efforts are enough to safeguard the element. We wholeheartedly believe that the element will be sustained and developed by the support of UNESCO and the efforts of the Ministry of Culture and Tourism. In this context, we, as an NGO located in Ahlat, is ready to support all the efforts to sustain the element. Moreover, we participated in the preparation meeting of the nomination file and inventory works with the other concerning NGOs and public bodies. We declared what should be done to safeguard the element by active participation. The association took part in determining threats and safeguarding measures on the element that held after the meeting. Moreover, the association will take part in the Monitoring and Evaluation Board for traditional Ahlat stonework that is planned to be established in order to safeguard and develop the element. We will go on our support voluntarily about the activities which will be held in the framework of safeguarding plans related to the possible inscription of the element to the UNESCO list. We already took the responsibility for some activities under some of the objectives that are determined to safeguard the element in the budgetary boundaries of the association. Moreover, we will cooperate with the related public bodies for some activities., we will allocate our mentioned culture house to the activities related to the objectives free of charge and also supply human resource.

In conclusion, we consent and wholeheartedly support the submission of the Traditional Ahlat Stonework, which is a part of our cultural identity of the Ahlat, on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding. Best Regards

(signed)

**Samet ADIYAMAN
Ahlat Nature and
Sustaining Cultural Heritage Association
Chairman of the Board**

AHLAT FOTOĞRAFÇILAR DERNEĞİ (AHFOD)

UNESCO SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS HÜKÜMETLERARASI KOMİTESİNE

Ahlat Fotoğrafçılar Derneği; tanıtım faaliyetleri amacıyla 2010 yılında kurulmuş Ahlat'ta mukim bir sivil toplum kuruluşudur.

Ahlat şehrimizin kimliğinin ayrılmaz parçalarından biri de Ahlat taşı ile meydana getirilmiş nadide eserlerdir. Üzüllererek gözlemlemekteyiz ki günümüzde Ahlat taşı ile yapılmış geleneksel Ahlat taş işçiliği eseri sayısı ve çeşidi azalmaktadır. Bunun en önemli nedenlerinden bir tanesi de taş ustalarının sayısının azalması usta –çırak ilişkisi içerisinde yeni ustaların yetişmemesidir.

UNESCO'nun desteği ve Kültür ve Turizm Bakanlığının çalışmaları ile bu zanaatin yaşatılabileceğine ve geliştirilebileceğine yürekten inanıyoruz. Bu bağlamda Ahlat'ta mukim bir sivil toplum kuruluşu olarak geleneğin sürdürülmesine yönelik tüm çalışmalara imkanlarımız çerçevesinde destek vermeye hazırız. Ayrıca, bu unsurla ilgili gerçekleştirilen envanter çalışmalarına, dosya hazırlık toplantısına miras taşıyıcıları, diğer ilgili sivil toplum kuruluşları ve ilgili kamu kurum temsilcileri ile birlikte iştirak ettik. Toplantıda da aktif olarak bu zanaatin yaşatılması yapılması gerekenleri dile getirdik. Toplantı sonrasında Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğine yönelik tehditlerin belirlenmesi ve korum eylem planlarının oluşturulmasında aktif olarak yer aldık. Ayrıca bu zanaatin korunması ve geliştirilmesine yönelik oluşturulacak olan İzleme ve Değerlendirme Kurulunda miras taşıyıcısı bir STK olarak gönüllü şekilde iştirak edeceğiz. Bu geleneğin UNESCO listesine kaydı sonrasında da yapılacak olan çalışmalara, fotoğraf ve video çekimlerinde gönüllü olarak aktif destek vermeye devam edeceğiz. Bütçe imkanlarımız çerçevesinde bazı amaçlarla ilgili eylemlerin sorumluluğunu şimdiden üstlenmiş bulunuyoruz.

Sonuç olarak, Ahlat şehrinin kültürel kimliğimin bir parçası olan Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğinin UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne ulusal dosya olarak sunulmasına rıza gösteriyor ve yürekten destekliyoruz.

Saygılarımla

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Özkan OLCAY".

Özkan OLCAY
Ahlat Fotoğrafçılar Derneği (AHFOD)
Yönetim Kurulu Başkanı

**AHLAT PHOTOGRAPHERS ASSOCIATION
(AHFOD)**

**TO UNESCO INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE INTERGOVERNMENTAL
COMMITTEE**

Ahlat Photographers Association; is a non-governmental organization established for promotional activities in Ahlat in 2010.

The element is an important part of the cultural identity of people living in Ahlat. For this reason, we aim to keep the element alive; We try to contribute to increase the awareness and visibility of the element, and we organize various events for this purpose. We regret to observe that today the number and variety of traditional Ahlat Stonework is decreasing. One of the most important reasons of this decrease is reducing in the number of craftspeople and the lack of training for new masters in the master-apprentice relationship.

We wholeheartedly believe that this craftsmanship can be kept alive and developed with the support of UNESCO. In this context, as a non-governmental organization of the Ahlat, we are ready to support all efforts to keep alive the element within bounds our possibilities. In addition, we participated in the studying for inventory update and nomination file preparation efforts together with the bearers, practitioners, other relevant non-governmental organizations and representatives of relevant public institutions. Especially at the last meeting held on February 25, 2021, we expressed what needs to be done to keep the element alive, and we actively took part in identifying threats to Traditional Ahlat Stonework and designation safeguarding action plan. We will also voluntarily participate as an NGO in the Monitoring and Evaluation Board after the possible inscription. We will continue to support the efforts actively, photography and video shootings that will be carried out after this element is inscribed on the UNESCO List. We have already undertaken tasks for the realization of objective 4 in the safeguarding action plan.

As a result, we consent and wholeheartedly support the submission of the Traditional Ahlat Stonework, which is a part of our cultural identity of the Ahlat, on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding.

Best Regards,

(signed)

**Özkan OLCAY
Ahlat Photographers Association (AHFOD)
Chairman of the Board**

T.C
AHLAT KAYMAKAMLIĞI
Müze Müdürlüğü

**UNESCO SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS HÜKÜMETLERARASI
KOMİTESİNE**

Geçmiş Neolitik çağlara kadar uzanan geçmişten günümüze kadar birçok uygarlığa merkezlik yapan ve bu uygarlıkların izlerini günümüze taşıyan kadim şehir Ahlat'ın geleneksel kent dokusunun ve kimliğinin korunması bizim açısından çok önemli bir husustur. Ahlat'ta hüküm süren uygarlıklardan kalan ve günümüze kadar ulaşan çok sayıda mimari eser bulunmaktadır. Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği ile yapılmış olan eserler bunların başında gelmektedir. Bu eserler ve onu ortaya çikan ustalık sadece sanatsal çıktılar değil şehir kimliğinin inşasında da önemli bir yer tutmaktadır.

Ahlatın kentsel kimliğinin öncüleri konumunda olan bu eserlerin gelecek kuşaklara aktarılması noktasında Kurumumuz tarafından önemli çalışmalar yürütülmektedir. Bu kent kimliğini oluşturan tarihi eser yapıları arasında Kümbetler (Anıt Mezarlar), Türbeler ve Mezartaşları önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle 210 dönümlük düz bir arazi üzerine kurulan ve bünyesinde 9000 civarında boyları 4 metreye varan Ahlat Meydan Mezarlığındaki mezar taşları dikkat çekmektedir. Taş işçiliğinin en güzel uygulamalarının yapıldığı bu mezar taşlarının sanatsal ve estetik değerleri, sadece ülkemiz açısından değil Dünya sanat tarihi açısından da önemli bir yer tutmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığımızın izinleri ve katkılarıyla Üniversitelerdeki ilgili Akademisyenlerle beraber geçmişteki taş işçiliği uygulamalarını günümüze taşıyan bu kültür miraslarının restorasyonlarını, konservasyonlarını, çizimlerini, epigrafik incelemelerini, fotoğraflamalarını bilimsel yöntemlerle yapıyor ve kayıt altına almasını sağlıyoruz. Unsurla ilgili geleneksel bilginin korunması, aktarılması ve yaşatılmasının tarihi eserlerin korunması, restorasyonu ve konservasyonu için de son derece önemlidir.

Geçmişte olduğu gibi günümüzde de Ahlatlı taş ustaları tarafından geleneksel yöntemlerle çıkarılan taşlarla yapılar inşa edilmektedir. Geleneksel yöntemlerle ve usta çırak ilişkisine bağlı kalınarak çalışmalarını yürüten taş ustaları çeşitli eserler yapmaktadır. Ancak bu eserlerin sayısı ve çeşitliliği tarihi örnekleriyle kıyaslandığı zaman bariz bir azalmanın olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca bu geleneği sürdürün taş ustalarının sayısı zamanla azaldığı da bir gerçekdir. Ahlat Geleneksel Kent dokusunun sürdürülebilirliğini sağlamak için yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalan bu önemli unsurun korunması ve yaşatılmasının elzem olduğunu düşünüyoruz.

Unsurun sürdürülebilir bir şekilde korunabilmesi için UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesine unsurun kaydının çok önemli bir adım

To the Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage

It is very important for us to preserve the traditional urban fabric and identity of the ancient city Ahlat, which dates back to the Neolithic ages, is the center of many civilizations and carries the traces of these civilizations. There are historical artifacts and buildings from many ancient civilizations that ruled in Ahlat. The artifacts and buildings made with traditional Ahlat Stone Works are one important of them. These historical artifacts and buildings, and the traditional craftsmanship that make it, are not only artistic products but also have an important place for the identity of the city.

Our Museum makes many efforts to protect these historical artifacts and buildings, which are the part of Ahlat's urban identity. Among these artifacts and buildings, historical tombs, gravestones and mausoleums have an important place. Especially 9000 tombstones, some of which are 4 meters, are very remarkable in Ahlat City Cemetery. Artistic and aesthetic values of these tombstones are not only important for Turkey's cultural history but also history of world art.

With the contributions of the Ministry of Culture and Tourism, we do the restoration, conservation, drawings, epigraphic examinations and photographs of these works with scientific methods with the participation of academicians at universities. We think that it is extremely necessary to safeguard, transmitted and keep the traditional knowledge about the element alive in order to preserve, restore and conserve historical artifacts.

As in the past, stone structures are built by traditional stone works in Ahlat today. However, it is seen that there is a clear decrease in the number and variety of these works when compared with the historical examples. There is also a dramatic decrease in the number of masters who are practicing the element. We believe that safeguarding of the element, which is facing the danger of disappear, is essential in order to ensure the continuation of the urban fabric of Ahlat.

We consider, inscription of the element on the UNESCO Urgent List will be a very important step for safeguarding of the element sustainably. In this context, we have been supporting the nomination file preparation studies that have been carried out since 2019. 4In addition, the File Preparation meeting held on February 25, 2021 has been one of the most important progression in this field. As the Ahlat Museum, which is an institution that contributes to the safeguarding and sustaining viability of the element, we actively participated with other participants in the preparation of the nomination file, the identification of threats and the creation of safeguarding action plans. We support the efforts to inscription of the element on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding.

(signed)

Mr. Mikail ERCEK

Director of Ahlat Museum

My Consent Letter

Due to the nature of Ahlat stone, it is a volcanic tuff, so it provides convenience in stone carving. With this feature, it can be easily shaped, but it can be easily deformed according to environmental conditions. The color variety of Ahlat stone is also one of the most important features of this stone.

Ahlat stone is used today in tombstone and architecture as a facade cladding. Carving and shaping is done on request in some workshops.

I am working as a lecturer in Ahlat Vocational School Handicrafts Department. I make works related to Ahlat tiles, Ahlat stone, ceramics, gilding, miniature, hand-drawn. I have made many works to Ahlat with the support of our Mayor and District Governors. With the project we made jointly with Ahlat District Governorship and Ahlat Municipality in 2016, I designed 10 fountains using Ahlat stone. I made the stone carving of the fountains by stone masters from Ahlat. My main goal in making this project was to revive the carving and ornamentation tradition on Ahlat Stonework. With this project, we have once again demonstrated how vital role women can play in the transmission of the element to future generations.

We try to teach Ahlat stone mastery to apprentices and to students in our vocational school. In the quarries in Ahlat, while the element transmit to the next generations as a craftsmanship, we, the artists, aim to raise craftspeople for the old magnificence of the Ahlat tone. As results of these efforts, we want to see shown the reel value of Ahlat Stoneworks that it is deserve, and dont want to mentioned as a art is is about to be forgotten.

In this context, as a motif designer who works on the safeguarding, keep alive and transmit of the element, I hope that the file titled Traditional Ahlat Stonework will be inscribe on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, and I wholeheartedly support this process.

Best Regards,

(signed)
Ms. Meryem KAPLAN
Motif Designer

Rıza Beyanımdır

Ahlat taşını işleyen bir işletmenin sahibiyim. Eşim ve ustalarımızla birlikte Ahlat taşına istenen şeitin verilmesini ve taş ustalarına sunulması işini yürütmekteyiz. Ahlatlı bir kadın olarak böyle bir alanda işyeri sahibi olmaktan gurur duyuyorum.

Yaptığımız iş, benim için sadece bir kazanç vesilesi değildir. Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği her aşaması ile şehir kültürümüzün önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Ben de sahibi olduğum işletme sayesinde bu kültürün bir parçası ve unsurun yaşatılması için çabalayanlardan olduğumu düşünüyorum.

Bu unsurun bir miras taşıyıcı olarak aday dosya hazırlık çalışmalarına katılım sağladım. Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğinin bir somut olmayan kültürel miras unsuru olarak verilen değeri görünce mutlu oldum. Geleneğimin yok olma tehlikesi, taş ustaları ile doğrudan çalışan birisi olarak üzülerек gözmekteyim. Dolayısıyla, Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğinin Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne ulusal dosya olarak kaydedilmesinin unsurun yok olma tehlikesini ortadan kaldırmada dikkatlerin unsura çevrilmesinde faydası olacaktır. Bu zanaatın UNESCO listesine kaydı sonrasında da yapılacak olan çalışmalara da elimde geldiğince destek vereceğim.

Bu mirasın bir taşıyıcısı olarak, kültürel kimliğimin bir parçası olan Geleneksel Ahlat Taş İşçiliğinin UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne kaydedilmesine rızamı beyan ediyorum.

Saygılarımla

İmza
Ad- Soyad

Nurcan GÜLSAR
347380 75580

Adres:

Kırklar Mah. 10001 sok.

No:1 Ahlat - Bitlis
Tel No: 0539 283-2137

My Consent Letter

I am the owner of one of the ateliers where Ahlat Stonework is practiced. Together with my husband and our masters, we give shape to Ahlat stone, and provide Ahlat Stone to other masters. As a woman from Ahlat, I am proud to have an atelier working in this field.

I'm not doing this job just to earn money. Traditional Ahlat Stonework is an important part of our city culture in every aspect. Thanks to the atelier I own, I think that I am a part of this culture and one of those who strive to keep this element alive.

As a bearer of the element, I participated in the nomination file preparation studies. I was happy to see the value given to traditional Ahlat Stonework as an intangible cultural heritage element. As a person who works with masters, I am seeing that the tradition is about to disappear.

Therefore, inscription of the element as a national file on the UNESCO List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, will help to eliminate the danger of disappear and to draw attention to the element. I will support as much as I can safeguarding efforts will be done after the element is inscribed on the UNESCO List.

As a bearer of this heritage, I declare that I consent to the inscription of Ahlat Stonework, which is a part of my cultural identity, to the UNESCO List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding.

Best Regards,

Name-Surname

Mrs. Nurcan GÜLSAR

signed

Adres:

Kırklar mah. 1001. Sok.

No.1 Ahlat-Bitlis

RIZA BEYANIMDIR

Ben Ahlat'lı bir taş ustasıyım. 15 yaşından beri bu mesleği icra etmekteyim. Mesleğe Yaşar YILDIRIM adlı ustanın yanında başladım. Kendisinden taş ustalığının inceliklerini ve meslek ahlakını öğrendim. 8 yıl sonra ustamın da rızasını alarak kendi başıma bu mesleği yapmaya ve ustalık etmeye başladım. Yaklaşık 20 yıldır iştigal ettiğim bu uğraşı ile bugüne kadar başta ev, çeşme, Türbe, Köprü, Kent girişleri (Üst geçit), Cami, Minare, Mezar Taşları, Barbuke, Şömine, Şadırvan, Külliye, Saat Kulesi, Sembolik Anıt ve Tarihi yapıların restorasyonu yaparak onlarca eser meydana getirdim.

Bu unsurun bir uygulayıcısı ve taşıyıcı olarak bilgi ve tecrübelerimi yeni kuşaklara aktarmak bu sanatın yaşamamasına katkıda bulunmak istiyorum. Bugüne kadar 30- 40 çırak yanında yetişerek taş usta olmuştur. Ben mesleğe başladığım zaman Ahlat'ta inşa edilen neredeyse tüm binalar Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği ile inşa edildi. İlçemizde çok sayıda usta ve çırاغı çalışmaktadır. Ancak günümüzde hem ustaların hem de çırakların sayısı azalmaktadır. Bu durumu ben kurucusu olduğum Ahlat Sınırlı Sorunlu Yapı Taşı Kooperatif'i nde de yaşadım. İlk kurulduğunda Ahlat'taki taş ustalarının bir meslek örgütü olmasını düşündüğümüz kooperatif bugün itibarıyla maalesef az sayıda üyeye hizmet vermektedir. Halbuki bu tür STK'lar ile ustaların dayanışması ve mesleğin sürdürülebilir bir şekilde yaşatılması mümkün olabilir.

Bitlis İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün daveti ile aday dosya çalışmalarından haberdar oldum ve büyük bir istek ile dosya hazırlık toplantısına katıldım. Yukarıda belirttiğim tespitlerimin de yer aldığı görüşlerimi paylaştım. Çalışmalar sonucunda sunulması planlanan aday dosya, biz miras taşıyıcıları için umut vericidir. Bu şekilde hem yeni ustalar ve çıraklar yetiştirebilecek hem de Kooperatif gibi mesleki birlik çalışmalarımız daha aktif sürdürülecektir. Unsurla ilgili gerek toplantıda gerekse sonrasında destegim devam etti. Özellikle tehditlerin belirlenmesi ve koruma eylem planlarının oluşturulmasında tecrübelerimi diğer miras taşıyıcılarına aktararak katkı sağladım. Bu zanaatın UNESCO listesinde ilanından sonra çalışmaların ivme kazanacağını biliyorum. Bir parçası olmaktan gurur duyduğum bu geleneğin doğru şekilde korunması, yaşatılması ve aktarılması benim için çok önemlidir.

Bu bağlamda, Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği isimli çalışmanın bir dosya olarak UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Liste" sine kaydedilmesini umut ediyor, bu süreci gönülden destekliyorum.

Saygılarımla,

Metin COŞKUN

Taş USTASI

Adres: Tunus Mahallesi Devlet Bahçeli Bulvarı,

Büyük Sanayi SİTESİ yanı ERTAŞ yapı No:8

CONSENT LETTER

I am a master of Stonework. I have been in this profession since I was 15 years old. I started to practice this craftsmanship as an apprentice of Yaşar YILDIRIM. He taught me the knowledge and skills related to the element and the work ethic. After practicing this profession as an apprentice, I became a master with consent of my master. As a practitioner of this element, during last 20 years I constructed and restored many artefacts and structures such as mosque, minaret, tombstone, fireplace, clock tower, and monument.

As a practitioner and bearers of this element, I would like to share and transmit my knowledge and experiences with young generations in order to sustain the viability of this element. I have already trained 30-40 apprentices and they have become master. When I started to practice this element, all the building were constructing by using Ahlat Stonework. There were so many master and apprentices related to the element. However, today the number of master and apprentices dramatically increases. I am one of the founder of professional association called "Ahlat Sınırlı Sorunlu Yapı Taşı Kooperatifi". Unfortunately, there are very limited numbers of member being master of this element. However, these kind of professional associations are the only way to sustain the element and solidarity of masters.

Bitlis Provincial Directorate of Culture and Tourism informed me on the nomination of the element and I actively participate in the preparation process of the nomination. I shared my opinion mentioned above with other participants. This nomination file gives hope to us. I contributed to the preparation process and my contribution will continue after the possible inscription. Especially I contributed to the determination of threads and risk by sharing my experiences with others. I am sure that the safeguarding of the element will gain momentum after the inscription of the element by UNESCO. It is important for me to safeguarding and transmission of the element, which I am proud to be a part of.

In this context, I hope and fully support that the element called Traditional Ahlat Stonework will be inscribed to the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding.

Best regards,

(Signed)

Metin ÇOSKUN

Master of Ahlat Stonework

Address: Tunus Mahallesi Devlet Bahçeli Bulvarı

Büyük Sanayi SİTESİ yanı ERTAŞ yapı no:8

My Consent Letter

I learned practice to traditional Ahlat Stonework from my masters and I have been trying to be a straight stone master for years. I practice my mastery (the element) with the methods I learned from my masters. I also teach this craftsmanship to apprentices who works with me. I train my apprentices for they can become both skilled and ethical master of this profession.

As a stone master from Ahlat, I am doing my profession fondly. I also believe that this element is an integral part of the Ahlat city identity. For these reasons, I believe that the element should not disappear. As an experienced stone master, I try to keep the element alive as far as I can, and transmit the element next generations so that the element does not disappear. Therefore, I can say that I am both a practitioner and a transmitter of the element.

I understood better the value of Ahlat Stonework as an intangible cultural element in the preparations of nomination file writing that I actively participated in. However, I see with regret that our tradition (the element) is at the risk of disappearing. For this reason, I believe that the inscription of the Traditional Ahlat Stonework on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding will provide a much greater advantage for eliminating the risk of disappearing. Within the scope of the nomination file preparation studies, I contributed to the determination of threats and the designation of safeguarding measures through presenting my observations and suggestions. I had been involved in national inventory studies before. I will continue to voluntarily participate in the efforts after the element is inscribed on the UNESCO List.

I consent and wholeheartedly support the submission of the Traditional Ahlat Stonework, which is a part of our cultural identity of the Ahlat, on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding.

Best Regards,

(signed)
Mr. Erol İŞLER
Master of Ahlat Stonework

Address:

Yeni Köprü Köyü
Ahlat/Bitlis

UNESCO SEKRETARYASINA

Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği, benim için sadece bir meslek değil aynı zamanda 11. yüzyıldan günümüze yansyan kültürel bir devamlılığın parçası, birlaklılığın, şehir kimliğinin ve geleceğe umutla bakmanın bir aracıdır. Bu unsurun, zanaat olasının yanında mesleğe özgü ahlaki düsturları da vardır. Ben Ahlat'lı bir taş ustası olarak hem bu zanaatin inceliklerini hem de ahlaki düsturlarını yanında çalıştığım ustalarımdan öğrendim. Bu birikimi, benim yanında çalışan çıraklarımı da aktarmaktayım. Yetiştirdiğim ve şu an usta olarak çalışan zanaatkarlar da bunları kendi çıraklarına öğretmektedir. Biz çıraklarımıza sadece geleneksel zanaatkarlık bilgilerimizi değil unsurla ilgili çeşitli ritüel ve geleneksel uygulamalarımıza da çıraklarımız öğretiriz.

Ancak çeşitli sebeplerle günümüzde bu zanaati icra eden kişilerin sayısı azalmaktadır. Hem çalışmalarımı talep hem de yeni çırak bulmakta sıkıntılı yaşamaktayız. Ahlat taşı ile yapılmış tarihi eserlere yoğun ilgi olmasına karşın günümüzde geleneksel Ahlat taş işçiliği ile yapılan eserlere ilgi azdır.

Bitlis İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün daveti ile aday dosya çalışmalarından haberdar oldum ve büyük bir istek ile dosya hazırlık toplantısına katıldım. Yukarıda belirttiğim tespitlerimin de yer aldığı görüşlerimi katılımcılara aktardım. Ayrıca envanter güncelleme çalışmalarında da yer aldım. Sonucunda sunulması planlanan aday dosya biz miras taşıyıcıları için umut vericidir. Unsurla ilgili gerek toplantıda gerekse sonrasında desteğim devam etti. Özellikle tehditlerin belirlenmesi ve korum eylem planlarının oluşturulmasında tecrübelemi diğer miras taşıyıcılarına aktararak katkı sağladım. Bu zanaatin UNESCO listesinde ilanından sonra çalışmaların ivme kazanacağını biliyorum. Bu çalışmalara da sağlığım el verdiği ölçüde katılacağım. Bir parçası olmaktan gurur duyduğum bu geleneğin doğru şekilde korunması, yaşatılması ve aktarılması benim için çok önemlidir.

Bu bağlamda, Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği isimli çalışmanın bir dosya olarak UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Liste'sine kaydedilmesini umut ediyor, bu süreci gönülden destekliyorum.

Saygılarımla,

Özgen İŞLER
Taş Ustası

Adres:
Yeni Köprü Köyü, Ev No: 80
Ahlat/BİTLİS

To UNESCO Secretariat

Traditional Ahlat Stonework is not only a profession for me, but also a part of a cultural continuity reflected from the 11th century to the present, it is a means of unity, urban identity and looking to the future with hope. Besides being a craftsmanship, this element also has ethical principles. As a stone master from Ahlat, I learned both the fine points of this craftsmanship and the ethical principles from my masters. I am transmitting my knowledge to the apprentices working with me. My former apprentices, who are currently working as masters now, teach this knowledge to their apprentices. We teach apprentices not only our knowledge of traditional craftsmanship but also our various ritual and traditional practices related to the element.

However, for some reasons, the number of people practicing this craftsmanship is decreasing. We have difficulties both in demand for our works and in finding new apprentices. Although there is a great interest in historical buildings and artefacts made with Ahlat stone, today there is little interest in works made with traditional Ahlat stone workmanship. With the invitation of the Bitlis Provincial Directorate of Culture and Tourism, I heart the nomination file studies and attended solicitous file preparation meetings. I expressed my point of views, including in the above-mentioned determinations, to the participants. I also participated in inventory update studies. As a result of these studies, the nomination file planned to be submitted is promising for us, bearers and practitioners. In particular, I contributed to the identification of threats and the designation of safeguarding action plans by expressing my experience to other bearers. I know that the efforts will gain momentum after this craftsmanship is inscribed on the UNESCO list. I will participate in these studies as much as my health permits. It is very important to me that the element, which I am proud to be a part of, is kept alive and transmit correctly.

In this context, I hope that the file, named Traditional Ahlat Stonework, will be inscribed on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, and also I support the nomination process wholeheartedly.

Best Regards,

(Signed)
Mr. Özgen İŞLER
Stone Master

Addresses:

Yeni Köprü Köyü Ev No:80
Ahlat/Bitlis

**UNESCO SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS HÜKÜMETLERARASI
KOMİTESİNE**

Ben Nihat İNAN. 1992 yılında Bitlis'in Ahlat ilçesinde doğdum. Öncelikle bir Ahlatlı olarak Ahlat Taş İşlemeciliğinin kültürel kimliğinin bir parçası olduğunu ifade etmek isterim. Ailem 6 kuşaktan beri Ahlat'ta yaşamaktadır ve aile üyelerim arasında unsurla ilgili çok sayıda miras taşıyıcısı bulunmaktadır.

Ayrıca, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Halk Bilimi Bölümünde Ahlat Taş İşlemeciliğiyle ilgili Yüksek Lisans Tezi yazmaktayım. Araştırmalarım sırasında Ahlat taş işlemeciliği etrafında oluşan kültürün kişiler arası iletişimini ve kültürel etkileşimi artttığına ve farklı topluluklar arasında bir bağ oluşturduğuna tamik oldum. Bu hususa ek olarak, unsurun etrafında şekillenen güçlü sözlü kültür ürünlerinin (şair, ninni, türkü bimece vb.) ve çeşitli toplumsal uygulamaların olduğunu da ifade etmek isterim. Bir Ahlatlı olarak bu sözlü kültürün ve toplumsal uygulamaların da bir taşıyıcısıyım.

Somut olmayan kültürel miras alanında çalışan bir öğrenci olarak bu mirasın korunması ve yaşatılması amacıyla sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte çok sayıda etkinliğe katılım sağladım. Ayrıca, 2019 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı koordinasyonunda Ahlat'ta miras taşıyıcılarının katılımıyla başlatılan dosya hazırlık çalışmaları kapsamında "çalışma grubunda" yer aldım. Bu kapsamında, fotoğraf, video, tespit ve değerlendirmelerimi Bakanlıkla, Ahlat Belediyesiyle, Ahlat Kaymakamlığıyla ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla paylaştım. Aynı zamanda Somut Olmayan Kültürel Miras İl Tespit Komisyonunda yer alarak 2020 yılında unsurun envanter formunun güncellenmesine katkı sağladım.

Günümüzde eski ihtişamından uzak ve kaybolmaya yüz tutmuş bu geleneğin acil olarak korunması ve desteklenmesi gerekmektedir. El sanatları içerisinde icra edilmesi oldukça zor ve öğrenilmesi güç olan bu sanatin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması için canlandırılmasının oldukça önemli olduğunu düşünüyorum. 25 Şubat 2021 tarihinde unsurla ilgili miras taşıyıcıları, sivil toplum kurtuluşları ve devlet kurumlarının katıldığı toplantıda yapılan tehdit sınıflaması ve kabul edilen koruma eylem planının unsurun geleceği açısından son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Bizler unsurun ilgili topluluğu ve kişileri olarak bu eylem planının uygulanmasında ve izlenmesinde de aktif olarak görev alacağız.

Unsurla ilgili çalışan bir halk bilimci olarak, dosya yazım çalışmalarına aktif olarak katıldığım Ahlat Taş İşlemeciliğinin İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsili Listesi'ne kaydettirilmesini destekliyorum.

Saygılarımla

Nihat İNAN

*Adres: İki Kubbe Mahallesi, Yeşil Kümbet Sokak,
No232/5 Ahlat/Bitlis.*

UNESCO SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS HÜKÜMETLERARASI KOMİTESİNE

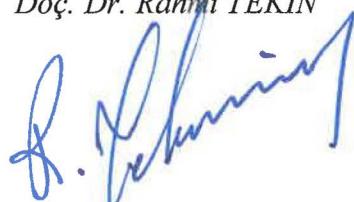
1997 yıldan beri Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Bu dönem içerisinde Bitlis iline bağlı Ahlat ilçesine, akademik çalışma kapsamında ve memleketim olması hasebiyle birçok kez ziyarette bulundum. İlçede bulunan tarihi mezar taşlarını, camileri, kümbetleri ve diğer eserleri inceledim. Günümüzde benzeri eserler veren ustalar olup olmadığını araştırdım. Bu Ahlat taşının çıkarıldığı taş ocaklarını, Ahlat taşı ile bina inşa eden taş ustalarını ve Ahlat taşını süsleyerek başta mezar taşı olmak üzere çeşitli eserler meydana getiren ustaları ziyaret ettim. Geleneksel yöntemlerle ve usta – çırak ilişkisi içerisindeki çalışmalarını yerinde görme şansı buldum. Bazı taş ustaları ve çırakları ile mülakatlar gerçekleştirmeye fırsatı buldum. Bu gelenek kapsamında günümüzde de eserler yapılmaktadır. Ancak bu eserlerin sayısı ve çeşitliliği tarihi örnekleriyle kıyaslantığı zaman bariz bir azalmayı tespit ettim. Ayrıca bu geleneği sürdürmenin taş ustalarının sayısının da azalmakta olduğunu üzüldükçe gözlemledim. Bu tespitlerimi iki kitap, bir kitap bölümü ve birçok bilimsel makaleler yazarak yayımladım. Kitaplardan 1. Ahlat Tarihi, OSAV yay, 2000. 2. Türk Tarihinde Ahlat, Gece Yayınları, 2018, 3. Ahlat Selçuklu Meydan Mezarlığı ve Mezar Taşları, 2019, olmak üzere üç adettir. On-on beş civarında da makale ve bildiri sunulmuştur. Bu çalışmalarla amacım unsurun, Ahlat şehir kimliğinden yerini ve önemini tespit etmek, unsurun yok olması tehlikesini ortaya koymak ve akademik camiada, miras taşıyıcılarında, yerel ve ulusal düzeyde farkındalık oluşturmaktı.

Çalışmalarımdan haberdar olan ve envanter çalışmalarını gerçekleştiren Somut Olmayan Kültürel Miras Bitlis İl Tespit Komisyonu daveti ile Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği Dosya Hazırlık çalışmalarına katıldım. Özellikle 25 Şubat 2021 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda bir miras taşıyıcısı akademisyen olarak çalışmalarıyla elde ettiğim bilgiyi ve sahadaki gözlemlerimi paylaşma fırsatı buldum. Katılımcıların da benimle benzer kaygılar taşıdığını görmekten mutlu oldum. Bu nedenle, yapılan dosya başvuru çalışmalarına aktif olarak katılmaya toplantı sonrasında da devam ettim. Unsura yönelik tehditlerin ve koruma eylem planlarının belirlenmesinde tecrübeimi paylaştım ve tartışmalara katıldım. Ayrıca, Ahlat Taş İşçiliği geleneğiyle ilgili oluşturulacak İzleme ve Değerlendirme Kurulunda aktif şekilde yer almaktan istedigimi de toplantı ve görüşmelerde belirttim. Bu zanaatin UNESCO'ya kaydı sonrasında da eylem planı kapsamında yapılacak olan çalışmalara gönüllü olarak katılmaya devam edeceğim.

Bir Ahlatlı ve konuya ilgili çalışan bir akademisyen olarak kültürel kimliğimin bir parçası olan unsurun UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesine kaydedilmesine yönelik çalışmaları çok yerinde bir girişim olarak görür ve destekliyorum. Komite'nin de katkısı ile bu unsurun insanlığın ortak mirası olarak koruma altına alınacağına ve yaşatılacağına inanıyorum.

Saygılarımla,

İmza
Doç. Dr. Rahmi TEKİN

Adres: Doç Dr. Rahmi Tekin
Van Yüzüncü Yıl Ün. Edebiyat Fak.
Tarih Böl.
Tuşba / VAN

To The Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage

Since 1997, I have been working as an instructor at University of Van Yüzüncüyil in Department of History. During this period, I have visited Ahlat a district of Bitlis province, very often for the purpose of academic researches. I examined historical tombstone, mosques, domes and other historical artifacts that are located in Ahlat. I investigate if there are still master keeping this artisanship alive nowadays. I have visited stone quarries, master of stonemason using Ahlat stones for building and master of stone carving who creates many artifacts especially tombstones by ornamenting Ahlat stones. I had opportunity to experience their traditional techniques transmitted in a master-apprentice relationship. I made interview with some of stonework masters and their apprentices. I am very pleased to say that today some artifacts are still created by stonework masters. However, the number and variety of those artifacts are very limited as compared with past. Unfortunately, I also observed that the numbers of stoneworkers decrease dramatically. I have published three books and fifteen scientific articles based on findings mentioned above. 1) History of Ahlat , OSAV Publishing, 2000. 2) Ahlat in the Turkish History, Gece Publishing, 2018. 3) Ahlat Seljuk Graveyards and Tombstones, 2019. In my books and articles, I aimed to understand the role and importance of Ahlat tombstones in city identity. I also aimed to underline the risk of disappearance and raise the awareness among academicians, bearers of the element at local and national levels.

I actively participated in the "Traditional Ahlat Stonework" Nomination Preparation process with the invitation of Bitlis Local ICH Board. As an academician and bearers of the element, I had opportunity to share my knowledge and observations with other participants at the meeting organized in 25 February 2021. I was very pleased to see that there are other people sharing same concerns related with the element. I actively take part in the discussions on determining threads and safeguarding measures for the element. I also declared my intention to take part in Monitoring and Evaluation Board which will be established. I also declared that I would like to voluntarily take part in the activities which will be held in the framework of safeguarding plan.

As person born in Ahlat and an academician studying on Traditional Ahlat Stonework I strongly support the inscription of the element on the Urgent Safeguarding List of UNESCO. I strongly believe that with the contributions of the Committee the element will be safeguarded as a common heritage of humanity.

Best regards

Signed

Associated Prof. Rahmi TEKİN

Adress: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Tuşba/VAN

UNESCO SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS HÜKÜMETLERARASI KOMİTESİNE

Dört yıldan beri Bitlis Eren Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Dr. Öğr. Üyesi olarak çalışmaktayım. Bu dönem içerisinde Bitlis iline bağlı Ahlat ilçesine birçok kez akademik çalışma kapsamında ziyarette bulundum. İlçede bulunan tarihi mezar taşlarını, camileri, kumbetleri ve diğer eserleri inceledim. Günümüzde benzeri eserler veren ustalar olup olmadığını araştırdım. Bu bağlamda Ahlat taşının çıkarıldığı taş ocaklarını, Ahlat taşı ile bina inşa eden taş ustalarını ve Ahlat taşını süsleyerek başta mezar taşı olmak üzere çeşitli eserler meydana getiren ustaları ziyaret ettim. Geleneksel yöntemlerle ve usta – çırak ilişkisi içerisindeki çalışmalarını yerinde görme şansı buldum. Bazı taş ustaları ve çırakları ile mülakatlar gerçekleştirmeye fırsatı buldum. Bu gelenek kapsamında günümüzde de eserler yapılmaktadır. Ancak bu eserlerin sayısı ve çeşitliliği tarihi örnekleriyle kıyaslandığı zaman bariz bir azalmayı tespit ettim. Ayrıca bu geleneği sürdürden taş ustalarının sayısının da azalmakta olduğunu üzülderek gözlemledim. Bu tespitlerimi bilimsel makaleler yazarak yayımladım. Bu çalışmalarla amacım unsurun, Ahlat şehir kimliğindeki yerini ve önemini tespit etmek, unsurun yok olması tehlikesini ortaya koymak ve akademik camiada, miras taşıyıcılarında ve Ahlat'ta farkındalık oluşturmak.

Çalışmalarımdan haberdar olan Somut Olmayan Kültürel Miras Bitlis İl Tespit Komisyonu daveti ile Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği Dosya Hazırlık Toplantısına katıldım. Toplantıda bir miras taşıyıcısı akademisyen olarak çalışmalarıyla elde ettiğim bilgiyi ve sahadaki gözlemlerimi paylaşma fırsatı buldum. Katılımcıların da benimle benzer kaygılar taşıdığını görmekten mutlu oldum. Bu nedenle, yapılan dosya başvuru çalışmalarına aktif olarak katılmaya toplantı sonrasında da devam ettim. Unsura yönelik tehditlerin ve koruma eylem planlarının belirlenmesinde tecrübeimi paylaştım ve tartışmalara katıldım. Ayrıca, Ahlat Taş İşçiliği geleneğiyle ilgili oluşturulacak İzleme ve Değerlendirme Kurulunda aktif şekilde yer almak istediğimi de toplantı ve görüşmelerde belirttim. Bu zanaatin UNESCO'ya kaydı sonrasında da eylem planı kapsamında yapılacak olan çalışmalara gönüllü olarak katılmaya devam edeceğim. Ayrıca Bitlis Somut Olmayan Kültürel Miras Tespit Komisyonu üyesiyim. İl sınırları içerisinde yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan sözlü kültür ürünlerinin kayıt altına alınması maksadıyla çalışmalar yapmaktayım. Bunların dışında yörede bulunan somut olmayan kültürel miras alanlarının korunması amacıyla çeşitli faaliyetler yürütmekteyim.

Bu zanaatin UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesine kaydedilmesine yönelik çalışmaları çok yerinde bir girişim olarak görüyorum ve bir miras taşıyıcısı ve akademisyen olarak destekliyorum. Komite'nin de katkısı ile bu unsurun insanlığın ortak mirası olarak koruma altına alınacağına ve yaşatılacağına inanıyorum.

Saygılarımla,

Dr. Özge DOĞAN

Adres: Bitlis Eren Üniversitesi, Fen- Edebiyat Fakültesi,
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Türk Halk Edebiyatı ABD

To The Intergovernmental Committee for The Safeguarding of The Intangible Cultural Heritage

I have been working as an assistant professor at the Department of Turkish Language and Literature in the Faculty of Science and Literature in Bitlis Eren University for four years. During this period, I paid visits to the Ahlat district of Bitlis province, in the scope of academic research. I searched on historical tombstones, mosques, tombs and other historical artefacts and structures in Ahlat. I checked if there were still masters who create artefacts and structures by using traditional Ahlat stonework at that time. In this manner, I visited stone quarries and interviewed the masters of stonemasonry constructing with Ahlat stone and the master of stone carving who creates many artefacts, especially tombstones, by carving Ahlat stones. I had an opportunity to observe their work which in which traditional techniques are used and transmitted in a master-apprentice relationship. I also had an opportunity to interview some masters of traditional Ahlat stonework and their apprentices. Some artefacts are still created by traditional Ahlat stonework at present time. However, unfortunately, I also observed that the number and variety of those artefacts and structures are very limited today than in the past. I have published my findings on the element as scientific articles. In the articles, I aimed to determine the role and importance of the element in the urban identity, to underline the risk of disappearance of the element and raise the awareness among academicians, bearers of the element at local and national levels.

I actively participated in the “Traditional Ahlat Stonework Nomination Preparation Meeting” which took place at the national level with the invitation of Bitlis Local ICH Board who got aware of my scientific study on the element. As an academician and bearer of the element, I had an opportunity to share my studies and observations on the element, with the other participants at the meeting. I pleased that the participants also share my concerns about the element. So, I went on active participation to efforts about the nomination file after the meeting. I shared my experience and actively took part in the discussions on determining threats and safeguarding measures on the element. Moreover, I declared my intention to take part in the Monitoring and Evaluation Board for traditional Ahlat stonework which is planned to be established. I would like to take part voluntarily in the activities which will be held in the framework of safeguarding plans related to the possible inscription of the element to the UNESCO list. On the other hand, I am a member of the Bitlis Local ICH Board. I have efforts to register the oral cultural heritage which are under the threat of disappearing in Bitlis province. Besides these, I perform several studies in the field of safeguarding the intangible cultural heritage in the local.

I accept the efforts very necessary about the inscription of the element on the Urgent Safeguarding List of UNESCO and support them as a bearer and an academician. I strongly believe that with the support of the Committee, the element will be safeguarded as a common heritage of humanity.

Best Regards,

Signed

Dr. Oğuz DOĞAN

Adress: Bitlis Eren Üniversity, Faculty of Science and Literature,

Department of Turkish Language and Literature, Turkish Folk Literature Division

**UNESCO SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS HÜKÜMETLERARASI
KOMİTESİNE**

Yedi yıldan beri Bitlis Eren Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğretim elemanı olarak çalışmaktayım. Bu süre zarfında Bitlis iline bağlı Ahlat ilçesine akademik çalışmalar yapmak için gittim. İlçede bulunan tarihi mezar taşlarını, camileri, kumbetleri ve diğer eserleri inceledim ve kayıt altına aldım. Günümüzde benzeri eserler veren ustalar olup olmadığını araştırdım. Bu bağlamda Ahlat taşının çıkarıldığı taş ocaklarını, Ahlat taşı ile bina inşa eden taş ustalarını ve Ahlat taşını süsleyerek başta mezar taşı olmak üzere çeşitli eserler meydana getiren ustalarla görüştüm. Geleneksel yöntemlerle ve usta – çırak ilişkisi içerisindeki çalışmalarını yerinde görme şansı buldum. Bu gelenek kapsamında günümüzde de eserler yapılmaktadır. Ancak bu eserlerin sayısı ve çeşitliliği tarihi örnekleriyle kıyaslandığı zaman dikkat çekici bir şekilde azalmaya başladığını tespit ettim. Ayrıca bu geleneği sürdürən taş ustalarının sayısının da azalmakta olduğunu üzülderek gözlemledim. Bu tespitlerimi bilimsel makaleler yazarak yayımladım. Bu çalışmalarla amacım unsurun, Ahlat şehir kimliğindeki yerini ve önemini tespit etmek, unsurun yok olması tehlikesini ortaya koymak ve akademik camiada, miras taşıyıcılarında ve Ahlat'ta farkındalık oluşturmaktı.

Çalışmalarımdan haberdar olan Somut Olmayan Kültürel Miras Bitlis İl Tespit Komisyonu daveti ile Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği Dosya Hazırlık Toplantısına katıldım. Ayrıca Bitlis Valiliği Somut Olmayan Kültürel Miras İl Tespit Komisyonu üyesiyim. Toplantıda bir miras taşıyıcısı akademisyen olarak çalışmalarıyla elde ettiğim bilgiyi ve sahadaki gözlemlerimi paylaştım. Yapılan dosya başvuru çalışmalarına aktif olarak katılmaya toplantı sonrasında da devam ettim. Unsura yönelik tehditlerin ve koruma eylem planlarının belirlenmesinde tecrübelerimi paylaştım ve aktif olarak tartışmalara katıldım. Ayrıca, Ahlat Taş İşçiliği geleneğiyle ilgili oluşturulacak İzleme ve Değerlendirme Kurulunda aktif şekilde yer almak istedigimi de toplantı ve görüşmelerde belirttim. Bu zanaatın UNESCO'ya kaydı sonrasında da eylem planı kapsamında yapılacak olan çalışmalara gönüllü olarak katılmaya devam edeceğim.

Bu zanaatın UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesine kaydedilmesine yönelik çalışmaları çok yerinde bir girişim olarak görüyorum ve bir miras taşıyıcısı ve akademisyen olarak destekliyorum. Komite'nin de katkısı ile bu unsurun insanlığın ortak mirası olarak koruma altına alınacağına ve yaşatılacağına inanıyorum.

Saygılarımla,

Dr. Ramazan ERGÖZ

Adres: Bitlis Eren Üniversitesi Fen Edebiyat
Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Rahva BİTLİS

To The Intergovernmental Committee for the Safeguarding of The Intangible Cultural Heritage

I have been working as an instructor at the Department of Turkish Language and Literature in the Faculty of Science and Literature at Bitlis Eren University for seven years. During this period, I paid visits to the Ahlat district of Bitlis province, for academic researches. I examined and took notes on historical tombstones, mosques, tombs and other historical artefacts and structures in Ahlat. I searched if there were still masters who create artefacts and structures by using traditional Ahlat stonework then. In this regard, I visited stone quarries, master of stonemasons constructing by using Ahlat stones and master of stone carvers who creates many artefacts, especially tombstones by ornamenting Ahlat stones; and also interviewed with some masters of Ahlat stonework. I had an opportunity to observe the masters' practice in traditional techniques and a master-apprentice relationship. I am very pleased to say that today some artefacts are still created by the element. However, I determined that the number and variety of the artefacts and the structures created by using Ahlat stonework are very limited as compared to the past. Unfortunately, I also observed that the number of masters of Ahlat stonework has been decreasing significantly. I published my findings as scientific articles. In the studies, I aimed to determine the role and importance of the element in the urban identity of Ahlat, to underline the risk of disappearance of the element, and to raise the awareness of the element among academicians, bearers and locals.

I actively participated in the "Traditional Ahlat Stonework Nomination File Preparation Meeting" with the invitation of the Bitlis Local ICH Board. Besides, I am a member of the Bitlis Local ICH Board. As an academician and bearers of the element, I had an opportunity to share my studies and observations about the element with other participants at the meeting. I also went on joining the activities about the element after the meeting. I shared my experience and actively take part in the discussions on determining threats and safeguarding measures for the element. Moreover, I declared my intention to take part in the Monitoring and Evaluation Board which is planned to be established. I will take part voluntarily in the activities which will be held in the framework of the safeguarding plan after the possible inscription of the element to the UNESCO list.

I believe the efforts about the inscription of the element on the Urgent Safeguarding List of UNESCO is very necessary and I support the inscription of the element on the List of UNESCO as a bearer and academician. I strongly believe that with the contribution of the Committee, the element will be safeguarded and sustained as a common heritage of humanity.

Best Regards,

Signed

Dr Ramazan ERGÖZ

Address: Van Bitlis Eren University,

Faculty of Science and Literature,

Department of Turkish Language and Literature Rahva Bitlis